

DLHU 0588
DCLE
DENB

SECOND PUBLIC EXAMINATION

Honour School of Literae Humaniores
Honour School of Classics and English
Honour School of English Language and Literature

III.11(b)

MEDIEVAL LATIN

TRINITY TERM 2003

Tuesday 3 June, 2.30 – 5.30 p.m.

Candidates should answer QUESTION 1 and TWO others.

Do not turn over until told that you may do so.

1. Translate THREE of the following passages, relating them to their context and commenting briefly on points of literary and linguistic interest.

(a) Accidit namque ut abbas noster sancti scilicet Dyonisii predictam illam Argenteoli abbatiam, in qua religionis habitum nostra illa jam in Christo soror potius quam uxor Helysa suscepserat, tanquam ad jus monasterii sui antiquitus pertinentem quocumque modo acquireret, et conventum inde sanctimonialium,
5 ubi illa comes nostra prioratum habebat, violenter expelleret. Que cum diversis locis exules dispergerentur, oblatam mihi a Domino intellexi occasionem qua nostro consulerem oratorio. Illuc itaque reversus, eam cum quibusdam aliis de eadem congregatione ipsi adherentibus ad predictum oratorium invitavi; eoque illis adductis, ipsum oratorium cum omnibus ei pertinentibus concessi et
10 donavi; ipsamque postmodum donationem nostrum assensu atque interventu episcopi terre, papa Innocentius secundus ipsis et earum sequacibus per privilegium in perpetuum coroboravit.

(ABELARD, *Hist. Cal.* 1304-20)

(b) Ipse vero Arturus lorica tanto regi digna indutus auream galeam simulachro draconis insculptam capiti adaptat: humeris quoque suis clipeum vocabulo Priduuuen in quo imago sancte Marie Dei genetricis impicta ipsum in memoriam ipsius sepissime revocabat. Accintus ergo Caliburno optimo et in insula
5 Avallonis fabricato lancea dextram suam decorat que nomine Ron vocabatur. Hec erat ardua lataque lancea, cladibus apta. Deinde dispositis catervis Saxones suo more in cuneos dispositos audacter invasit. Ipsi tota die viriliter resistebant Britones usque prosternentes. Vergente tandem ad occasum sole proximum occupant montem pro castro eum habituri. Multitudine etenim sociorum
10 confisis solus mons sufficere videbatur. At ut posterus sol diem reduxit, ascendit Arturus cum exercitu suo cacumen sed in ascendendo multos suorum amisit. Saxones nanque ex summitate occurrentes facilius ingerebant vulnera dum ipsos citior cursus in descensu ageret quam eos in ascensu. Britones tamen cacumen maxima vi adepti dextris hostium dextras suas confestim conferunt.

(GEOFFREY OF MONMOUTH, *Hist. Reg. Brit.* 147)

(c)	Non timebo Ninevitas
Neque gentes infronitas;
Vincam vita patrum vitas,
Vitans ea que tu vitas.
Poetrias inauditas
Scribam tibi, si me ditas.	5
	Ut iam loquor manifeste:
Paupertatis premor peste
Stultus ego, qui penes te
Nummis, equis, victu, veste
Dies omnes duxi feste,
Nunc insanus plus Oreste
Male vivens et moleste
Trutannizans inhoneste
Omne festum duco meste;
Res non eget ista teste.	10
	Pacis auctor, ultor litis,
Esto vatis tuo mitis
Neque credas imperitis!
Genitivis iam sopitis
Sanctior sum heremitis.	15
	Quicquid in me malum scitis,
Amputabo si velitis;
Ne nos apprehendat sitis,
Ero palmes et tu vitis.	20
		25

(ARCHPOET, *Poem 2*)

- (d) ‘Rex regum Darius consanguineusque deorum
Scribit Alexandro famulo: licet indeole clarus,
Parce puer teneris et adhuc crescentibus annis.
Non est apta legi que non maturuit arbor.
Quos tibi sumpsisti temerarius exue cultus
Armorum et gremio castae te redde parentis.
Queque tuae pocius etati congrua misi
Lora tibi teretemque pilam forulosque capaces
In sumptus, comitum fomenta viaeque levamen.
At si tanta tuum vexat vesania pectus
Ut paci lites et amico preferat hostem,
Non equites verum furiata mente clientes
Emittam qui te correptum verbere duris
Afficiant penis tenebrisque perhennibus addant.

(WALTER OF CHÂTILLON, *Alexandreis* 20-33)

(e)

Qui sunt Syrtes vel Sirenes?
Qui sermone blando lenes
Attrahunt bizantium;
Spem pretendunt lenitatis
Set procella parcitatis 5
Supinant marsupium.

Dulci cantu blandiuntur
Ut Sirenes et loquuntur
Primo quedam dulcia:
'Frare, ben je te cognosco, 10
Certe nichil a te posco,
Nam tu es de Francia.

Terra vestra bene cepit
Et benigne nos recepit
In portu concilii. 15
Nostri estis, nostri – cuius?
Sacrosancte sedis huius
Speciales filii.

Nos peccata relaxamus
Et laxatos collocamus 20
Sedibus ethereis.
Nos habemus Petri leges
Ad ligandos omnes reges
In manicis ferreis.'

(WALTER OF CHÂTILLON *Poem 2*)

(f)

O quam felix est antidotum soporis,
Quod curarum tempestates sedat et doloris.
Dum surrepit clausis oculorum poris,
Ipsum gaudio equiperat dulcedini amoris

Morpheus in mentem
Trahit impellentem
Ventum lenem segetes maturas,
Murmura rivorum per harenas puras,
Circularis ambitus molendinorum
Qui furantur somno lumen oculorum. 10

Post blanda commercia
Lassatur cerebri substantia.
Hinc caligant mira novitate
Oculi nantes in palpebrarum rate.
Hei, quam felix transitus amoris ad soporem,
Sed suavior regressus ad amorem!

(*Carmina Burana* 62)

(g)

Piscator revocat: ‘quo, scelerate, ruis?
Quo sine me properas?’ subsistens ille reclamat:
‘Patrue, vis aliquid? Precipe, nolo roges.
Sed quia multa soles dominorum more iubere,
Atque ego proposui singula iussa sequi,
Una dies spatium iussis non equat et actis;
Tu iubeas hodie, cras ego iussa feram.’
‘Perfide,’ respondit, ‘iubeo nichil, obsecro solvi!’
Galliger obstrepuit: ‘patrue, nonne furis?
Tu piscaris adhuc – et velle recedere iuras?
Esse nimis captum dicis – et usque capis?
Absolvique petis? Simulas, per sidera celi;
Mens aliter versat quam tua lingua sonat.

(*Ysengrimus* 870-882)

TURN OVER

2. With reference to the Latin poetry of the twelfth century indicate how and why ‘moral perversion goes along with – and is revealed by – linguistic perversion’ (JILL MANN).
3. ‘By the twelfth century Biblical quotations in literature had sunk to the level of clichés.’ Discuss with reference to the Latin literature of the eleventh and twelfth centuries.
4. Discuss the ways in which confession of sin is used in a literary context in medieval Latin literature.
5. In what ways do the Latin writers of the eleventh and twelfth centuries use the contrast between this world and the next AND/OR the Antichrist in their writings?
6. How close was the relationship between history and fictional narrative in the Latin literature of the twelfth century?
7. To what extent is medieval Latin merely a debased form of classical Latin? Discuss with reference to medieval Latin as EITHER a linguistic OR a literary phenomenon.
8. Discuss the relation between verse forms and subject and function in medieval Latin verse.
9. To what extent is it possible to detect a personal voice in the Latin writings of the eleventh and twelfth centuries?

LAST PAGE